

Ylivieskan Sotaveteraanit ry:n esitys veteraanileskien avustusten jatkamisesta

Kaupunginhallitus 08.11.2023 § 289
1922/02.05.01.02/2023

Valmistelija

hyvinvointijohtaja Joose Kemppainen

Veteraanijärjestöt ovat tehneet työtä veteraanien ja veteraanileskien hyväksi ja vaalineet sotasukupolvien perintöä, sekä tukeneet veteraanien sekä veteraanileskien tuki- ja hoivatyötä. Valtakunnalliset Sotainvalidien Veljesliitto, Sotaveteraaniliitto ja Rintamaveteraaniliitto ovat suunnitelleet ajavansa toimintansa alas vuoteen 2025 mennessä. Alueellamme Keski-Pohjanmaan Sotaveteraaniyhdistys ry on muuntunut Tammenlehvän Keski-Pohjanmaan perinneyhdistykseksi vuonna 2023. Paikallisesti Ylivieskan Sotaveteraanit ry:n toiminta on päättymässä vuoden 2023 lopussa.

Suomen sodissa palvelleilla miehillä ja naisilla eli sotaveteraaneilla on oikeus saada valtion varoin eräitä erityisetuksia. Etuuksien maksamisen edellytyksenä on, että henkilölle on myönnetty ns. veteraanitunnus tai tunnus rintapalveluksesta. Etuudet maksaa Valtiokonttori. Ylivieskassa on elossa kolme tunnuksen omaavaa henkilöä.

Tämän lisäksi Ylivieskan Sotaveteraanit ry on tukenut veteraanileskien tuki- ja hoivatyötä mahdollistamalla heille muun muassa kotisiivous- sekä hoivapalveluita. Veteraanien leskillä ei ole veteraanitunnusta eivätkä he ole oikeutettuja valtion maksamaan korvaukseen, sotainvalidien leskien tiettyjä korvauksia lukuun ottamatta. Veteraanileskiä Ylivieskassa on tällä hetkellä 35. Ylivieskan Sotaveteraanit ry on lähestynyt kaupunkia ja esittänyt, että kaupunki vastaisi jatkossa veteraanileskien tuki- ja hoivapalveluiden kustantamisesta vuodesta 2024 alkaen. Vuosittainen kustannusarvio tuki- ja hoivapalveluihin on noin 28 000 €. Ylivieskan kaupunki on vuonna 2023 tukenut toiminta-avustuksen muodossa Ylivieskan Sotaveteraanit ry:tä 13 000 €.

Yhteiskunnassamme on kunnia-asia, että viime sodissa palvelleiden kunniakansalaisten asiat hoidetaan loppuun saakka. Suomen valtio on rakentanut tähän oman tukijärjestelmän, jota edellä on selostettu. Kuntalain 7 §:n nojalla kunta voi itsehallintonsa nojalla ottaa sille myös muita kuin laissa nimenomaisesti määrättyjä tehtäviä. Tällaisessa tapauksessa huomioon on kuitenkin otettava mm. yhdenvertaisuusperiaate ja tasapuolisen kohtelun vaatimus. Kunnan jäseniä ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan. Kysymys tässä asiassa on siis siitä, lähteekö kaupunki itse kilpailuttamaan ja maksamaan siivous- ja hyvinvointipalveluja sotaveteraanien leskille. Mikäli kaupunki lähtisi tällaista palvelua tuottamaan, tulisiko vastaava palvelu ulottaa kaikkiin saman ikäisiin kuntalaisiin? Onko olemassa muita erityisryhmiä, jotka tarvitsisivat saman kaltaista palvelua? Asiassa olisi myös mahdollisesti verotukseen liittyviä seikkoja, jotka olisi selvitettävä.

Kunta voi toimialaansa kuuluvana tukea sellaista yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaa, joka kohdistuu kuntalaisiin tai hyödyttää kuntalaisia. Ylivieskan kaupungilla onkin vuosittain varattuna määräraha yhdistysten avustuksiin ja on olemassa avustusten jakamista koskevat säännöt.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että se ei hyväksy Ylivieskan Sotaveteraanit ry:n ehdotusta, koska toimintamalli ei olisi yhdenvertainen Ylivieskan kaupungin asukkaille. Kaupunginhallitus toteaa, että se tulee esittämään edelleen kaupunginvaltuustolle entisen suuruisen määrärahan varaamista yhdistysten ja yhteisöjen avustuksiin tämän toiminnan tukemista varten.
Asian käsittely	Kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus kokouksessa: Kaupunginhallitus päättää, että se ei hyväksy Ylivieskan Sotaveteraanit ry:n ehdotusta, koska toimintamalli ei olisi yhdenvertainen Ylivieskan kaupungin asukkaille. Kaupunginhallitus toteaa, että se tulee esittämään edelleen kaupunginvaltuustolle entisen suuruisen määrärahan varaamista yhdistysten ja yhteisöjen avustuksiin.
Päätös	Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus.